

Motion till riksdagen 2024/25:3154

av Josefin Malmqvist m.fl. (M)

Åtgärder för att minska skarvens påverkan i Stockholms skärgård och resten av Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa licensjakt på skarv och om att påverka i EU för att möjliggöra allmän jakt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa äggbehandling i större utsträckning för att minska bestånd av skarv i Stockholms skärgård och i hela Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Stockholms skärgård består av över trettio tusen öar. Cirka 10 000 människor bor i skärgården året runt, och varje år spenderar tusentals semesterfirare sina somrar här. Bland skärgårdsborna vårdas ett unikt kulturarv och i skärgården finns ett rikt djurliv och en biologisk mångfald som ska värnas. I Stockholms skärgård finns också ett antal yrkesfiskare som är beroende av fiskbeståndet för sin överlevnad.

För att skärgården ska kunna fortsätta vara viktig för den biologiska mångfalden och för att turister ska fortsätta att söka sig ut bland öarna behöver naturen vårdas och i viss mån skyddas. En vacker naturupplevelse är i sig själv viktig för skärgårdens värden, och det är också viktigt att restauranger och fiskare kan fortsätta driva sin verksamhet på ett långsiktigt hållbart sätt i samklang med naturen.

Ett inslag i Stockholms skärgårdsmiljö är skarven. Fågelfamiljen skarv är en naturlig del i den svenska faunan, men den har vuxit sig oerhört stark i skärgården. Skarven tar mycket fisk och bidrar till förfulande av skärgårdsmiljön.

Enligt länsstyrelsen finns det cirka 30 000 skarvar i Stockholms skärgård. Siffrorna baseras på Skärgårdsstiftelsens inventering, som bland annat visade att det då fanns 15 kända skarvkolonier och cirka 6 000 häckande par i skärgården. Skarven skyddas idag av EU:s fågeldirektiv (79/409/EEG) som förbjuder allmän jakt på sjöfågel. I juni 2018 beslutade Länsstyrelsen i Stockholm att utöka skyddsjakten avseende skarv till 1 500 djur; dessutom utökades området där jakten fick ske.

Trots detta är skarven överrepresenterad i Stockholms skärgård. När tillstånd till skyddsjakt beviljas så är det ofta så att tillståndet inte nyttjas fullt ut på grund av att besluten kring hur, när och var skarven får skjutas är kraftigt begränsade. Idag skjuts bara 30–40 procent av tilldelningen.

Skarvarna utgör en betydande påverkan på fisket. Skarven äter uppskattningsvis runt 25 miljoner kilo fisk årligen. Skärgårdsfisket, som är en viktig näring och källa till rekreation och som dessutom bidrar till en levande skärgård, drabbas hårt av detta.

Investeringar i lekvägar och gäddfabriker har blivit en dyr utfodring av skarv i stället för att bidra till den levande skärgård som det var tänkt. Fiskeguider kan såklart byta fiske-vatten genom att ta upp båten och köra den till nya platser – men då försvinner gästnätter, restaurangmåltider och framtidstro från Stockholms vackra skärgård.

Skarvens närvaro i Stockholms skärgård har dessutom resulterat i att öar med tidigare rikt växtliv nu står mer eller mindre döda. Till följd av de stora mängder kväve och fosfor som kommer från fåglarnas spillning färgas ibland öarna nästan helt vita. De stora mängderna kväve i marken gör att bara vissa växter överlever. För andra blir det giftigt, vilket leder till att artrikedomen bland växterna minskar. För en förbipasserande ser öarna ut som hämtade från en skräckfilm.

Den skyddsjakt på skarv som råder idag gör det möjligt att i begränsad utsträckning förebygga vissa skador som arten bidrar till. Skyddsjakt, som främst innebär att ta hand om problematiska individer av en viss djurart, är dock inte tillräckligt. Det behövs ytterligare åtgärder för att hålla bestånden på en rimlig nivå och därmed värna inte minst yrkes-fiskare i skärgården. Dessa åtgärder skulle innebära att vi kan få bättre kontroll och förvaltning av populationen av skarv. Då kan de negativa konsekvenser som arternas närvaro idag medför minskas.

Josefin Malmqvist (M)

Maria Stockhaus (M)

Carl Nordblom (M)

Fredrik Saweståhl (M)

Arin Karapet (M)

Joanna Lewerentz (M)

Merit Frost Lindberg (M)

Erik Ottoson (M)

Alexandra Anstrell (M)

Margareta Cederfelt (M)

Kristina Axén Olin (M)

Karin Enström (M)

Adam Reuterskiöld (M)

Kjell Jansson (M)